

Мелітопольський державний університет імені Богдана Хмельницького
Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецької освіти
Кафедра початкової освіти

Освітня програма «Початкова освіта. Інклюзивна освіта»
«Початкова освіта. Іноземна мова»
«Початкова освіта. Християнська етика»

Назва курсу	Педагогічні технології в початковій школі
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Викладач	Дубяга Світлана Миколаївна
Профайл викладача	http://inst.mdpu.org.ua/navchalno-naukovij-institut-sotsial/kafedra-pochatkovoyi-osviti/sklad-kafedry-pochatkovoyi-osvity/dubyaga-svitlana-mykolayivna/
Контактний тел.	0676017804
E-mail:	svetlana_107@ukr.net
Сторінка курсу в ЦОДТ	http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=1066&lang=uk
Консультації	<i>Очні консультації:</i> за попередньою домовленістю середа з 14.20 до 17.00 <i>Онлайн консультації:</i> за попередньою домовленістю Viber (0676017804) в робочі дні з 9.00 до 17.00

1. Анотація до курсу

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес ознайомлення з новими системами навчання, що включає: зміст навчання (педагогічні технології, їх класифікація, вміння та навички впровадження у навчальний процес початкової школи педагогічних технологій, що повинні бути засвоєні); діяльність викладача (його роль в організації навчання, доборі й подачі матеріалу, формування вмінь і навичок студентів); діяльність студентів (засвоєння знань, формування професійної компетенції).

Міждисциплінарні зв'язки: вступ до спеціальності, педагогіка, психологія, теорія та методика виховання, основи педагогічної майстерності.

2. Мета та завдання курсу

Метою дисципліни є усвідомлення майбутніми вчителями початкових класів цілісної системи особистісно орієнтованих педагогічних технологій та їх

домінанти – особистості дитини, оволодіння студентами знаннями широкого спектру педагогічних технологій.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Педагогічні технології в початковій школі» є пізнавальні: вивчення та аналіз педагогічних технологій; розвивальні: набуття умінь та навичок здійснювати педагогічну діяльність у різноманітних концептуальних системах.

Перелік компетентностей, які набуваються під час опанування дисципліною:

ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово у професійній діяльності.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ФК 9. Здатність до розроблення програм та методик, технологій навчання і виховання молодших школярів.

ФК 10. Здатність демонструвати глибокі знання з методик та технологій навчання в початковій школі.

ФК 12. Здатність до моделювання уроків, використання сучасних методів і методичних прийомів навчання на уроках у початкових класах.

3. Формат курсу

Очний (offline) у вигляді лекційних та практичних занять. Змішаний (blended) через систему Центру освітніх дистанційних технологій МДПУ імені Богдана Хмельницького. Навчальний матеріал дисципліни структурований за темами, кожна з яких є відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульного контролю та аналіз результатів його виконання.

Дисципліна викладається у формі лекційних та практичних занять.

4. Результати навчання

Заплановані результати навчання:

РН 16. Володіти новими інноваційними технологіями у професійній сфері.

РН 19. Проектувати програми спільної діяльності учня й учителя на уроках у початковій школі в умовах упровадження нових педагогічних технологій.

ПРН 22. Використання сучасних методів і методичних прийомів навчання на уроках у початкових класах.

РН 24. Здатність до організації освітнього процесу з використанням сучасних педагогічних технологій інклюзивної освіти.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
К-сть годин	12	12	66

6. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2020	3, 8	Початкова освіта	2, 4	н

7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Здобувачі вищої освіти отримують додаткову інформацію з курсу за допомогою використання мультимедійного обладнання – перегляду презентацій, відеоматеріалів, інтернет ресурсів.

8. Політика курсу

На заняттях слід дотримуватись політики академічної доброчесності.

На заняттях вітаються технології практико-орієнтованого навчання. При оцінюванні враховується пізнавальна активність здобувачів вищої освіти, глибина засвоєного ними матеріалу з курсу. Завдання до кожної теми викладач надає наприкінці попереднього заняття. Всі вид робіт необхідно виконувати в зазначені строки. При виконанні всіх завдань і видів контролю курсу слід дотримуватись академічної доброчесності. Пропущені заняття відпрацьовуються протягом 2 тижнів на кафедрі в часи консультацій викладача.

9. Схема курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усьо го	у тому числі			усьо го	у тому числі		
		л	п	с. р.		л	п	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Тема 1. Поняття «педагогічні технології», їх класифікація	8	2	2	4	8	2	2	4
Тема 2. Технологія особистісно-	6		2	4	6		2	4

орієнтованого навчання і виховання								
Тема 3. Технологія розвивального навчання	2	2			2	2		
Тема 4. Технологія проблемного навчання	4	2	2		6		2	4
Тема 5. Технологія диференційованого навчання	4			4	2	2		
Тема 6. Технологія блокового навчання	4			4	4			4
Тема 1. Інтерактивна технологія навчання	6	2		4	6	2		4
Тема 2. Технологія організації групової навчальної діяльності	6		2	4	6		2	4
Тема 3. Ігрові технології навчання	4		2	4	4		2	2
Тема 4. Технологія проектного навчання	4	2		2	4	2		2
Тема 5. Технологія формування творчої особистості в початковій школі	8	2	2	4	8	2	2	4
Тема 6. Педагогічна імпровізація	4	2			4	2		2
Усього годин	60	14	12	34	60	14	12	34

10. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми лекції та питання, що вивчаються	Кількість годин
1	Поняття «педагогічні технології», їх класифікація	2
2	Технологія розвивального навчання	
3	Технологія проблемного навчання	2
4	Інтерактивна технологія навчання	2
5	Технологія проектного навчання	2
6	Технологія формування творчої особистості в початковій школі	2

7	Педагогічна імпровізація	2
Разом		14

11. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Педагогічні технології в системі освіти. Види, структура, ознаки педтехнологій	2
2.	Особистісно-орієнтований урок у початковій школі	2
3.	Технологія проблемного навчання	2
4.	Технологія організації групової навчальної діяльності школярів: сутність, мета, завдання	2
5.	Ігрові технології навчання	2
6.	Технологія формування творчої особистості в початковій школі	2
Разом		12

12. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Поняття «педагогічні технології», їх класифікація	4
2.	Технологія особистісно орієнтованого навчання і виховання	4
3.	Технологія диференційованого навчання	4
4.	Технологія блокового навчання	4
5.	Інтерактивна технологія навчання	4
6.	Технологія організації групової навчальної діяльності	4
7.	Ігрові технології навчання	4
8.	Технологія проектного навчання	2
9.	Технологія формування творчої особистості в початковій школі	4
Разом		34

13. Система оцінювання та вимоги

Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «Педагогічні технології в початковій школі», є сумою балів за виконання практичних завдань та підсумкового модульного контролю. Впродовж семестру студент за поточний контроль отримує – 40 балів та під час складання 2-х періодичних контрольних робіт – 60 балів.

Самостійно підготовлені теми або розв'язані окремі пізнавальні завдання, що винесені для самостійного опрацювання студентами, оцінюються як частина теми семінарського заняття.

Впродовж семестру студент за поточний контроль отримує – 40 балів та під час складання 2-х модулів – 60 балів, загалом – 100 балів.

В межах дисципліни передбачено перезарахування балів за тему (теми), змістові блоки дисципліни, отриманих студентом за результатами участі у різних формах (інституційних, дистанційних, дуальних) і видах (семінари, практикуми, тренінги, вебінари, майстер-класи тощо) неформальної освіти.

В рамках даного освітнього компоненту передбачена процедура визнання результатів навчання, які здобувач вищої освіти набув шляхом неформальної освіти і демонструє для визнання у процесі опанування даної освітньої програми. Процедура визнання здійснюється згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького https://drive.google.com/file/d/14KeC_yldBuss-N0Q60DqWdwy9We1_uV4/view та шляхом визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, що регламентуються документом «Положенням про організацію освітнього процесу в МДПУ імені Богдана Хмельницького» (від 28.08.2020 р., протокол №1) https://drive.google.com/file/d/1OMtCdZsTSSudgxmQMu206ffea4Kjx3_Q/view та «Положенням про перезарахування освітніх компонентів та визначення академічної різниці у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №1 від 28.08.2020 р.) <https://drive.google.com/file/d/1evp2PeqJTVk7IZSIWT9TgeGfyOU7hwSQ/view>

Критерії оцінювання

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» https://drive.google.com/file/d/1OMtCdZsTSSudgxmQMu206ffea4Kjx3_Q/view та «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького»

Методи контролю результатів навчання	Максимальна кількість балів та вимоги до їх накопичення
<p>Робота на практичному занятті</p> <p>Самостійна робота</p> <p>Усна відповідь, тестування, виконання ситуаційних завдань та вправ</p>	<p>5 балів:</p> <p>5 – Студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов’язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв’язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями</p> <p>4 – Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов’язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв’язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями</p> <p>3 – Студент в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі</p>

	<p>суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.</p> <p>2 – Студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки</p>
<p>Складання конспекту, тестів для поточної роботи</p>	<p>5 балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 5 балів – студент глибоко проробив роботу вченого, здійснив широкий аналіз зазначеної проблеми, вірно відображено ідею автора та основні моменти книги (монографії, статі), а також відобразив у рецензії власне відношення до проблеми і до роботи в цілому; склав 10 тестових завдань; – 4 бали – студент глибоко проробив роботу вченого, здійснив широкий аналіз зазначеної проблеми, вірно відображено ідею автора та основні моменти книги (монографії, статі), склав 10 тестових завдань; – 3 бали – студент глибоко проробив роботу вченого, здійснив широкий аналіз зазначеної проблеми, вірно відображено ідею автора та основні моменти книги (монографії, статі), але у рецензії не відображено власне відношення до проблеми і до роботи в цілому, склав менше ніж 10 тестових завдань; – 2 бали – спостерігаються суттєві помилки, студент не достатньо продемонстрував знання

	наукової праці вченого, не склав 10 тестових завдань;
Творчі завдання	<p>5 балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 5 балів – творчі завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, – 4 бали – творчі завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті, – 3 бали – творчі завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено достатній аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті, – 2 бали – зміст не відповідає темі, є багато недоліків, невідповідність вимогам щодо оформлення, плагіат.
Компетентнісно-орієнтовні завдання (презентація тощо).	<ul style="list-style-type: none"> – 5 балів – презентація містить не менш ніж 15 слайдів, зміст слайдів відповідає темі лекцій, фон та текст – зручні для сприйняття, наявність схем, таблиці, смарт-об'єктів, малюнків, фото тощо; – 4 бали – презентація містить не менш ніж 12 слайдів, зміст слайдів відповідає темі лекцій, фон та текст – зручні для сприйняття, наявність схем, таблиці, смарт-об'єктів, малюнків, фото тощо; – 3 бали – презентація містить 10 і меншу кількість слайдів, текст та фон заважають сприймати інформацію, недостатня кількість демонстраційного матеріалу (таблиці, діаграми, схеми, малюнки тощо), – 2 бали – зміст презентації не відповідає темі, візуально не сприймається, плагіат

1. Система оцінювання компетенцій студентів є стимулюючою, заохочувальною, максимально об'єктивною, простою з чіткими критеріями оцінювання.

2. Національна оцінна шкала є чотирьохбальною для оцінювання результатів іспитів і диференційованих заліків і двобальною для оцінювання відповідей студентів на недиференційованому заліку.

3. Основним видом контролю знань, умінь, навичок та способів їх застосування є поточний контроль для якого використовується національна оцінна шкала «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» з відповідними до неї балами, тобто числами «5», «4», «3», «2». Ці бали виставляються за кожне практичне заняття в академічний журнал.

4. Всі види діяльності на практичному (семінарському) занятті, в тому числі і за виконану самостійну роботу, оцінюються оцінками «5», «4», «3», «2», які заносяться в академічний журнал.

Самостійно підготовлені теми або розв'язані окремі пізнавальні завдання, що винесені для самостійного опрацювання студентами, оцінюються як частина теми практичного (семінарського) заняття.

На практичному занятті студент може отримати декілька оцінок за різні види діяльності за чотирьохбальною шкалою від «відмінно» до «незадовільно», але в балах «5», «4», «3», «2». Бали періодичної контрольної роботи, яка може проводитись за рік або семестр чотири, два або один раз, виставляються відповідно максимум 25, 50 і 100 балів за одну контрольну.

Наприклад, періодичний контроль, який проводиться двічі в семестрі, є сумою балів (середньозважена оцінка) поточного контролю і балів за контрольну роботу за такою формулою: $S_1 = X_0 + X_1 = 4 + 18 = 22(б)$,

Де S_1 – сума балів за перший періодичний контроль, X_0 – середньозважене балів за всі теми, включаючи теми і питання винесені на самостійну роботу, що передують першому періодичному контролю; X_1 – бали першої періодичної контрольної роботи.

Студент має право на підвищення результату тільки однієї контрольної роботи протягом тижня після її написання.

Студент зобов'язаний відпрацювати всі пропущені практичні заняття і не мати за них незадовільних оцінок.

Невідпрацьовані заняття є підставою для недопущення здобувача вищої освіти до підсумкового контролю як такого, що не виконав навчальний план.

Підсумкова оцінка складається із суми балів за періодичні контрольні роботи за формулою:

$$S = S_1 + S_2$$

Сума (S) дорівнює 100 балам.

Підсумковим контролем вивчення дисципліни є екзамен, де здобувач вищої освіти має набрати максимальну кількість балів – 100. Форма проведення екзамену – письмова.

Поточне тестування та самостійна робота	Підсумковий тест (екзамен)	Сума
---	----------------------------	-------------

1-й періодичний контроль	2-й періодичний контроль	100	100
20 + 30 = 50	20 + 30 = 50		

Примітка: сума балів 2-ох періодичних контролів + 100 балів (набрані на екзамені) = сума усіх балів ділиться на два.

Структура екзаменаційного білета включає три питання. Перші два становлять теоретичні питання (репродуктивно-продуктивного характеру), що оцінюються по 25 балів кожне, відсутність відповіді не оцінюється взагалі.

1-5 балів ставиться, якщо відповідь фрагментарна на рівні елементарного відтворення окремих фактів, об'єктів; з грубими помилками, відсутнє розуміння основної суті питання, узагальнення.

6-10 балів ставиться за відповідь, в якій у відповіді відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; студент у цілому володіє суттю питання, виявляє знання навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки але іноді припускається грубих помилок.

11-15 балів ставиться за відповідь, з якої видно оволодіння загальним понятійним апаратом, орієнтування в теоретичному матеріалі навчального предмета, але при розкритті основних питань допускаються суттєві помилки: немає визначень, правил, відсутні приклади на підтвердження викладеної теорії або відповідь неповна, нелогічна.

16-19 балів ставиться за розкриття основних питань, де відтворюється значна частина навчального матеріалу, але не скрізь наводяться приклади до них, має місце деяка їх необґрунтованість; матеріал викладено в певній логічній послідовності, що говорить про вільне володіння лекційним і практичним матеріалом, але при цьому виявлено дві-три несуттєві помилки; можлива присутність деяких недоліків у вигляді технічних помилок та описок.

20-25 балів виставляється, якщо основні питання розкриті на високому теоретичному і практичному рівнях та у повному обсязі, видно орієнтування в матеріалі, наводяться приклади; якість відповідей свідчить про вільне володіння матеріалом лекційних і практичних занять, а також про ознайомлення з додатковим матеріалом з навчальної дисципліни; є особиста точка зору, аргументована і підкріплена науковими теоріями; можлива присутність деяких недоліків у вигляді описок.

Третє питання – 25 суджень і 25 тестових завдань. В судженнях пишеться відповідь – «так» чи «ні» або «+» чи «-». Правильна відповідь за кожне судження оцінюється 1 балом. Кожне питання тесту оцінюється також 1 балом.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

16. Рекомендована література

Основна

1. Дубяга С.М. Педагогічні технології в початковій школі: Навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів напряму підготовки „Початкова освіта”. – Мелітополь: Вид-во „Мелітополь”, 2015. – 160 с. – (Інновації в початковій школі).
2. Інноваційні технології в початковій школі. – К.: Шк. світ, 2008. – 112 с.
3. Пехота О.М. Освітні технології. – Київ: «А.С.К.». – 2002. – 253с.

Допоміжна

1. Інтерактивні методи навчання в практиці роботи початкової школи / Упоряди. Стребна О.В., Соценко А.О. – Х.: Вид. група “Основа”, 2005. – 176с.
2. Інтерактивні технології навчання: Теорія, досвід: Метод. посіб. Авт.-уклад.: О.Пометун, Л.Пироженко. – К.: А.П.Н., 2002. – 136 с.
3. Матвієнко О.В. Метод конкретних педагогічних ситуацій. – К.: Українські пропілеї, 2001. – 300с.

4. Мільто Л.О. Методика розв'язання педагогічних задач: Навч. посібник. 2-ге вид., переробл. і доп. – Харків: Ранок-НТ, 2004. – 152 с.
5. Освітні технології: Навчально-метод. посібник / О.М.Пехота, А.З.Кіктенко, О.С.Любарська та ін. / За заг. ред. О.М.Пехоти. – К.: АСК, 2001. – 256с.
6. Педагогічні технології в початковій школі [Текст]: бібліогр. покажч. л-ри. – Чернігів, 2011. – 271 назва.
7. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій: Навч. посіб. / О.М.Пехота та інші; За ред. І.А.Зязюна, О.М.Пехоти. – К.: Видавництво А.С.К., 2003. – 240 с.
8. Пометун О.І., Пироженко Л.В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. – К.: А.С.К., 2004. – 192 с.
9. Пометун О.І., Пироженко Л.В. та інші. Інтерактивні технології навчання. – Умань, 2003. – С. 65.
10. Kadakin V., Zeinalov G. Educational services market as a factor of formation of professional mobility and conditions for its implementation. June 2016. DOI: <http://dx.doi.org/10.12973/ijese.2016.549a>(дата звернення: 12.06.2017).
11. Schwille J., Dembele M., Schubert J. Global Perspectives on Teacher Learning. Improving Policy and Practice. Paris, France: ІІЕР UNESCO, 2007. URL: <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED496753.pdf/>(дата звернення: 12.06.2017).
12. Shelekhova L. V., Blyagoz Z. U., Nagoev A. V. Teshev, V. A. Innovative Education as a Factor of Professional Mobility Formation with the Students of Economic Specialties. DOI: <http://dx.doi.org/10.5539/res.v7n6p54> (дата звернення: 16.07.2017).

14. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Tvo/2011_4/003.pdf
2. <http://www.dls.kherson.ua/DLS/Library/LibdocView.aspx?id=f37383de-1ac0-440c-9454-270aa29bb199>
3. <http://ukped.com/skarbnichka/1208.html>